

Setmanari humorístich, popular y catalá de bona mena,
DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLITICH.

SORTIRA CADA DIVENDRES

Se trobará en tots los kioscos de la Rambla y demás llochs de venda de periòdichs.

Encàrrechs y correspondència: carrer de Barbará, núm. 16 bis, entressol, porta 1.^a

Número solt, 5 céntims.---Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: Avis.—De tot arreu.—Moscas d' ase.—Gracies, (poesia) per Gorja.—¡Oh! ¡'ls sabis!—Faula.—Asunto grave, per Sense lluch.—Máximas, per Pep de ca'n Pagés.—Nafra del Parlamentarisme. Gatada històrica en tres actes. Argument.—Epigrama, per Un estudiant.—A la vora del foch —Trenca-closcas.—Correspondencia.

LA GRAN EMPENTA

Lo creuher está encallat
y'n .: Barceló .: repapat
en la butaca

ni sisquera s' en condol,
puix no es nouaquest bunyol
de la Carraca.

Ni ab carbasses y parpals
ni ab concells de generals,
de molta ciencia,

¡¡lo botarlo s' ha pogut!!
Mes ho ha fet en un minut
la Providencia.

AVIS

Se prega á tots los que estigan en descobert ab aquesta Administració procurin posarse al corrent, com mes aviat mellor, puix de lo contrari nos veuriam obligats á suspendre la remesa de números.

DE TOT ARREU

Lo valent barretinayre D. Francesch de P. Maspons y Anglasesell, ha sigut nomenat catedràtic de la facultat de Dret, á Oñate. Sos companys de redacció han rebut ab gran plaber aquesta noticia axis com la de haverli concedit, la Academia de Jurisprudencia de Madrid, un diploma justament merescut per ses conferencies del any passat sobre Dret catalá.

Al donarli la enhorabona, consigném lo desitj de que la vermellor de la muceta de catedràtic no li fassi oblidar la de LA BARRETINA que dexa aquí.

Lo racionalista y masó D. Joseph Matarredona, administrador que fou de *Las Dominicales del Libre pienso* ha abjurat sos errors denunciand, arrepenit, al autor de llibres y folletos impios que ell havia editat y propagat ab ardor sectari. A consecuencia de la sua conversió, dos fills seus que tenen 6 y 8 anys han rebut en la parroquia de la Mare de Deu dels Dolors de Madrid lo Sant Baptisme qu' encare no tenian.

Benvinguts sian aquets nous germans que tornan á la casa payral desenganyats de les doctrines impies.

La benemérita Academia Bibliográfica Mariana de Lleyda ha donat una prova de sa vitalitat en lo Certámen celebrat enguany baix l' advocació de Ntra. Senyora del Cami.

Hi han hagut premis ordinaris y extraordinaris á la poesia, á la prosa, á la música, á la esculptura, á la pintura.

Lo govern francés ha sollicitat l' establiment de Comunitats trapenses en lo territori de Madagascar.

A pesar de les condicions desfavorables presentades, lo Capitol celebrat pels Monjos de la Trapa, ha decidit ab gran desprendiment y elevació de mires accedir á la petició del govern.

La colonia espanyola de Londres ha obert una suscripció per socorrer als ferits, malalts, invalids, viudes y orfes que causin les guerres de Cuba y de Filipines.

Tot quant se fassi en aquest terreny nos semblará poch, ja que malhauradament la desgracia s' aferra á Espanya d' una manera tant continuada.

Es cert que 'ls que vivim dintre Espanya estém plagats d' arbitris y contribucions que desgraciadament no arriban íntegres al Tresor de la nació, pero ab tot y axó creyém que ha arribat lo moment que la caritat realisi un esforç en benefici de les proximes víctimes d' un hivern que promet ser rigorós.

Si en temps normal los barris extrems de Barcelona no oferexen al menesterós altre abrigh per la nit que barraques immundes ahon van per terra barrejats la ignocencia y el crim; la necessitat y 'l vici, ¿que succehirá are que tants pobrets faltats d' un fill que sostingui la seva pobresa y 'l pés d' una llarga existencia consagrada al treball, han vingut á refugiarse á la ciutat contra la amenaça de la miseria implacable?

¿No fora 'l cas de crear un bon assil nocturn, unes quantes cuynes econòmiques? Es just que no s' en vagi tot en frontons y salons de billar.

La Epoca y *El Heraldo* diuen que l' *Orient nacional* y 'l secretari cobraven per cada titol de masó qu' estenian la friolera de 25 duros.

No es mal pagada la feyna y per axó s' explica que hi hagin Rocas y Ruchs, Camames y Esquelles, Publicitats y altres porqueries que En Mo-

rayta y comparsa cultivan pels daurats fruyts que rendexen á llur butxaca, que d' altre modo no arribaria á pagar els gastos de viatge á Suissa y altres sitis d' istiu privilegiats qu' alcança En Calças.

MOSCAS D' ASE

Se han anunciat oposicions á les rectories vacants en lo bisbat de Barcelona.

Ho trasladém al redactor de *La Esquella* perque ho fassi saber á aquell capellá amich seu, que 's queixa perque diu que ha de viurer en un colomar mentres los rectors viuen á la rectoria. Que fassi oposicions, que les guanyi y podrà baxar del colomar. Sols falta que aquest Reverent, amich de *L' Esquella*, com aquell altre de que parlava *Lo Diluvi* siguin capellans autentichs, perque, francament, hi ha sobre Religió y sobre coses eclesiástiques tonteries, barbaritats que les poden dir los redactors del *Diluvi* y de *La Esquella* pero no un capellá que ha de saber de que se les heu.

* * *

Un diari de Madrid, que ve á ser la *Gaceta* dels republicans, qui dona lo pauta á periódichs com *La Campana*, *La Esquella*, *Lo Diluvi*, —tallats tots per lo mateix patró,—está que treu foch pels caxals perque hi ha hagut un alcalde, home de be, bon cristiá y persona ben educada, que ha pres en son districte municipal serias disposicions perque 's cumplesca la lley que prohibeix lo renegar.

Lo tal diari que aquestos dies sortia disposat atacant als jesuïtes, ara defensa als renegayres.

Que no 's permeti renegar y majorment en la forma asquerosa, brutal, cotxina ab que ho fan certes persones, es un dret que te tota la gent decent; pero, y la llibertat de aquells que no tenen modos ni vergonya? S' encarregan de sostenirla aquestos periódichs que defensen fins la llibertat de renegar, llibertat que pretendrán ser altra de les seves conquestes, altre dels ideals que ells acarician.

* * *

Es un quadro característich, fi de sigle, lo que ha estat representant la França masónica y lliure pensadora, arrodillada als peus del Czar, besant ses petxades, demanantli per caritat sa protecció, sa aliansa.

Quina espiació per aquella França de Luis XIV ó de Napoleon I, que rebia als reys com á cortesans seus.

Entre 'ls regalos que s' han fet al Czar se 'n han descuydat un que hauria estat molt en carácter: lo de un fuet que l' Emperador de Russia lo fes fiblar per les galtes de aquexos republicans que fa un sigle, assessinavan als seus reys y avuy s' arrossegan devant de un autócrata, puix recordant lo fart de llenya que 'ls hi va donar un altre emperador, lo de Alemanya, creuen que si s' haguessen de tornar á brallar necessitarien de la ajuda dels russos.

Y en aquell mateix palau de Versalles ahon fa vint y cinch anys, lo rey de Prussia, vencedor dels francesos, fou proclamat Emperador, allí mateix hi han portat un altre Emperador, lo de Russia, demanantli una aliansa, sobre tot una aliansa, costi lo que costi. Al demanarla fins lo President de la República, M. Faure, ha besat la ma de la Emperatriu al menos una vintena de vegades. La Emperadora ha respot ab la paraula *amistad*; fins ara la paraula aliansa no ha surtit de sos llabis.

* * *

Per fi, sembla que alguns lliberals cauen del seu burro y 's convencen de que la masoneria es un criadero de filibusterisme. Be 'ls ha costat prou d' adonarsen.

Y s' ha averiguat que la lògia *Patria*, principal focu d' ahont ha sortit la insurrecció filipina, té son centre directiu, nada menos que á Madrid, lloch de residencia del Gran Orient. Los masons de Madrid, en Morayta, en Pantoja, en Caballero de Puga, etc., sembla que després de tirar la pedra amagan la ma; es dir, fins son cobarts, y tenen la barra de dir que ells no 'n sabian pas res de lo que feyan á Filipines les logies dirigides

per ells; que 's limitavan á enviar los títols de masons á favor de 'n Villarroel, altre capítol de la insurrecció filipina; pero per que ells se creyan que la masoneria de Filipines se dedicava á obres de beneficencia. — Es menester advertir que pels masons fer obres de beneficencia es matar frares y capellans, cremar convents ó iglesies y altres accions benéfiques per l' istil.

Los masons de Madrid s' escusan dihent que si be portavan la direcció de les logies masónicas de Filipines no ho feyan ab cap mal fi; se reduhian á enviar á Manila credencials masónicas, devantals, triánguls, estrelles de cinch puntes, sols y llunes de llauna ó de ferro colat, y altres ximpleses de la masoneria; es dir, erant los quinquillayres de la masoníssima filipina.

Y en axó s' empleavan un senyó Morayta, tot un catedràtic de la Universitat central; un senyó Pantoja, tot un relator del Tribunal Supremo; un senyó Caballero de Puga, tot un director del *Diario de Sesiones*?

Y se 'ns ocorre fer una pregunta: aquest diari, aquets polítichs ó aquets traficants en política que tant se queixan del poch rigor de 'n Martínez Campos, de 'n Weyler y de 'n Blanco ab los filibusters de Cuba y de Filipines, ¿perqué no demanan també mides ben rigorosas, un bon escarment per aquets filibusters de Madrid? Al cap de vall los de Ultramar avuy presentan la cara y esposan lo cuyro, mentres que 'ls de aquí se guexen cobrant sous del Estat.

GRACIES

Aquí va un petit sumari ó llista de poblacions d' hont s' han rebut ovacions pel nombre extraordinari.

De Montblanch, de Blancafort, Espluga Calva, Creixell, Riudecols, Monjos, Morell, Borjas del camp, Rocafort, Montpalau, Montroig, Vespella, Vilallonga, Vimodó, Nulles Catllá, Constantí, Picamoxons, Solivella, Cadaqués, Seiva, Vendrell, Rocallaura, Poboleda, Santa Coloma, Pineda, Torredembarra, Rourell, Floresta, Alforja, Capsanes, Fontaubella, Cerviá, Viñols, Alcové, Maldá, Vilabella, Belianes, Barcelona, Puigpelat, Cambrils, Conesa, Alió, Senán, Tarroja, Canó, Sitjes, Prats del Llobregat, Castelldefels, Argilaga, Riudoms, Cabra, Vilaseca, Igualada, Olot, Erbeca, Pireta, Piroja, Fraga, Espluga de Francolí, Brafim, Pont de la Armentera, Bellpuig, Garidells, Porrera, Gratallops, Lleyda, Arbolé, Vallmoll, Poble, Salomó, Piles, Morera, Garral, Vinaixa, Riba, Bisbal, Tamarit, Reus, Montbrío, Riudecanyas, Tarragona, Altafulla, Esparraguera, Dosaygues, Vidrà, Argentera, Monrás, Sans, Vilarrodona, Bonastres, Prades, Falset, Prenafeta, Castellvell, Puigtiñyós, Milá, Pradell, Valls, Poble de Majumet, Figuerola, Fatarella, Poble de Ciervos, Copons, Santas Creus, Verdú, Ametllons, Horta, Olesa, Curnudella, Canonja, Tivisa, Artesa, Pego, Oliva, Vilavert, Juncosa, Cogul, Puigvert, Irlas, Aubarca, Gandesa, Capellades, Moscalbó, Mollerusa, Vallfogona, San Martí, Ardeña, Guisona, Vilafranca, Perelló, Castelló, Arpinell, Arbós,

Barberá, Herbé, Granadella,
Buriana, Vistabella,
Castellfullit, Valldellós,
Mora d' Ebro, Valldosera,
Flix, Torre del Español,
Masricart, Berga, Albiol,
Castelladasens, Vallvidrera,
Guardia dels Prats, Vilaplana,
Mas de Barberans, Lloá,
Ribarroja, Ginestá,
García, Pira, Ciurana,
Arenys de Mar, Cabacés,
Hostafranchs, Caldes, Fullea,
Barceloneta, Sureda,
Torms, Poble de Montornés,
Cartoixa, Mora la nova,
Glorieta, Escornalbou,
Cavá, Valleclara, Salou,
Pla de la Cabra, Vilanova,
Maquinensa, Miravall,
Gracia, Cortis de Sarriá,
Sant Andreu de Palomá,
Arenóg, Cherta, Belltall,
Sant Martí de Provensals,
Monistrol, Geltrú, Riera,
Batea, Almuste, Junquera,
Secuyta, Aleixá, Mayals,
Torregrosa, Calafell,
Bellavista, Maspujols,
Nou, Sant Feliu de Guixols,
Pallaresos, Butarell,
Solerás, Denia, Nalech,
Alcañis, Mola, Puixgrós,
Ulldecona, Palamós,
Riudevittles, Poble sech,
Moyá, Cubelles, Pinell,
Calaf, Masmolets, Bellmunt,
Pradip, Vallbona, Agramunt,
Cervera, Palafrugell,
Puigmoltó, Voltes, Terrés,
Parellades, Pasanant,
Margalet, Cambrils, Ferrán,
Vich, Llobregat, Aubaiges,
Santa María, Aguiló,
Tous, Fores, la Palma, Plana,
Panamá, Masnou, Preixana,
Calella, Marsá y Ascó,
Masdedurán, Vilabella,
Capafons, Villarreal,
Sant Sadurní, Montreal,
Poblet, Balagué, Vilella.

Exos pobles y altres mil
volen que LA BARRETINA
continui dant tunyina
á la gent que dú mandil.
Als masons que per disort,
empestifan nostra terra,
declarem encesa guerra;
¡guerra sempre y guerra á mort!

GORJA.

¡OH! ¡LS SABIS!

Escolteulos á n' els sabis de avuy dia. Ells ho saben tot, ho resolen tot: los antichs no eran mes que una colla de ignorants. Aquestos eran l' obscurantisme ab ses tenebres; ells son lo progrés, ells son la ciencia ab sa llum que enlluherna.

Els saben de quina manera lo mico se ha anat convertint en home; saben la quantitat de fósforo que 's necessita per fer lo cervell de un sabi, lo que passa á la lluna y fins á la mes alta nebulosa. saben com lo nom va sortir de una petita célula, y axamplantse, axamplantse, ha arribat á ser lo que ara es... pero quan ve lo cas no saben ficar un barco al ayga.

Ja han vist lo que ha succehit ab lo creuher *Princesa de Asturias*. Los grans enginyers del ram de Marina, aquestos enginyers á qui l' Estat remunera ab grans sous per que son homes de molts estudis, aquestos grans mecanichs empleats en los arsenals oficials, acaban de fer la planxa del sigle.

Proban de tirar lo barco al ayga y s' encalla, y á les hores se adonan de que un graó que pot aguantar barcos de 1500 tonelades, no 'n pot aguantar un de 7000. ¡Y d' axó se 'n varen adonar quan lo xavell ja se havia enfonsat en lo fanch!

Ja en lo fanch lo *Princesa de Asturias* no sa-

bian pas com treurerlo. ¡Be 'n varen fer de calculs y probatures! Uns digueren que per salvar lo barco nou era indispensable posarli un creuher vell á cada costat, no perque caminés, sino perque s' aguantés; altres opinavan indispensable ferli un dique de bocoyos vuits; es dir, axis com nosaltres quan eram noys, per surar sobre l' aygua quan anavam á nadar nos posavam carbasses. aquet barco per carbasses necessitava botes. Y vingan consells de generals de Marina á Madrid, de oficials de Marina á Cadiz. Los uns eran de parer que seria precis acudir als grans mecanichs estrangers perque 'ns hi dessin un cop de ma; altres que lo unich que hi havia á fer era guanyar temps, y esperar lo 5 de Novembre, y molts ja 's resignavan á dexar lo barco al fanch perque s' hi fessin muselus.

Y velshiaquí que, un dia, quan ningú pensava res, lo *Princesa de Asturias* se havia ficat al mar tot sol! Lo que no han pogut tots los enginyers, tots los sabis plegats, ho ha fet Deu ab unes quantes onades!

¡Oh! ¡'Ls sabis!

FAULA

Mentres una ploma escriu.
al full de paper li diu:

—Ja pots estar ben content,
perque sent cosa tant útil
en un' altra hermosa y útil,
jo 't transformo de repent:

—Per lo que ets, ploma jo 't dexo,
contestá, no 't ho agraheo
puix massa tu deus saber
que, es cosa menospreciada
la ploma que 's troba aislada
de la vora del paper.

—Mes jo en tu la tinta escampo
y mil bellese estampo
á voltes de gran valor.

—Pero acabat d' imprimirles
sols en mi poden llegirles;
jo sech, donchs, qui 't fa favor.

—Es meva tota la gloria
y ben meva la victoria.

Tothom diu: que jo ho he escrit.
—Pero en cambi á mi 'm conexen
y á tu, ploma, prompte 't dexen
en lo mes etern olvit.

Y l' escriptor que sentia
aquella estranya porfia,
tot llensant á n' ella y ell:
ho faig assó per probarvos,
puix que ans de necessitarvos
ja ho tenia en mon cervell.

Hostalets 1 Agost 1896.

ASUNTO GRAVE

CORRESPONDENCIA TELEGRÁFICA DEL «IMPARCIAL.»

Urgent.—La Mata. 2'05.—Després del telegrama publicat referent á haverse tallat lo telefono de la carretera del castell de Montjuich y de les agressions á un centinella, un altre fet misterios vé á confirmar la excelencia exquisida ab que está informat, *el periódico de más circulación de España*.

A la una quaranta minuts y sis segons y mitj entre 'ls carrers de Espolsasachs y Giriti s' ha trobat un bulto sospitós que examinan en aquest moment los agents de la autoritat.

2'20.—La ronda manada pel cabo Sanchez vegé á dos dits de l' acera un objecte en forma de bala rasa. En Perez 2.º ab molt cuydado y á honesta distancia l' observá, advertint que presentava una superficie cendrosa. *Pero como los gatos de noche todos son pardos* ha dit hay que fer venir lo quimich de Ayuntamiento.

2'40.—En aquest moment acut lo sereno; lo vigilant s' ha fet esperar. Projectant la llum del fanal que porta lo servidor del barri s' ha vist que era una gran pilota de fil d' empelomar que té adherida una pols negra que presenta lo granet caracteristich de la pólvora. Aquesta pilota té un fil que no sabem ahon conduheix.

3.—Despres d' haver deliberat hem caygut que

podria molt ben esser aquest fil, lo verdader fil d' Ariadne que 'ns indiqués la surtida d' aquest laberinto en que está la opinió.

3'05.—Lo vigilant diu que per alli á les dotze vegé un home aclofat prop del siti de la ocur-rencia, mes no sospitant rés, lo dexá tranquil. Cabo Sanchez censura imprevisió y mana fer un reconexement detingut.

3'15.—L' éxit mes complert ha coronat lo reconexement anunciat. A un metro de distancia del puesto assenyalat s' ha trobat encare fresca una... lo qual corrobora que l' home vist pel vigilant s' deturá alli obligat per una necessitat imperiosa y que no fou ell l' autor de l' altre capdell. En vista d' axó anirem seguint lo fil.

3'35.—Després de caminar ab lo fanal, apartantlo de por que *una chispa no prengués fuego al reguero, de polvora* segons frase de l' esmentat y prudent Sanchez, hem trobat la fi del fil misteriós que 's fica dins d' un magatzem.

3'40.—Nova perplexitat. Lo magatzem no está habitat y no sap cap vehi ahon viu l' amo. Lo cabo Sanchez ha destacat á Gutierrez per avisar lo Jutjat de guardia.

3'50.—Acostantse lo *terrible momento* per no perdre segon, en telegrafiar jo lo primer, la clau d' aquest misteri, 'm traslado en servey permanent á l' estació telegráfica, ahon lo senyor Sanchez m' enterará cada cinch minuts de la situació de l' assumpto. Al exhibirli la credencial de periodista lo senyor Sanchez mostrá la major deferencia al Quart Poder de l' Estat. Mereix un bobó.

4'00.—Los partes que rebo del senyor Sanchez diuen: Sin novedad. L' ansia creix entre 'l pacífich vehinat y 's fan molts comentaris. Entre 'ls que á 'n aquest Centre acuden, ha circulat una versió que considero molt verosimil. Se diu que fá algun temps un conegut bolsista tenia un fil empalmat ab certa estació telegráfica que donava á un soterrani y rebia les noticies directament. Ara be; sabuda l' anticipació ab que coneix les noticies lo colega H podria ser molt bé que l' fil trobat fós un telefono primitiu que empalmés ab un poste telefónich clandestinament. Si es axis daré joch la cosa.

4'20.—La ciutat se vá animant sent impossible l' tránsito en lo trajecte descrit, tots los trevalladors qu' anavan á les fábriques s' aturan no sabent que pensar, vista l' actitud dels guardies. Tallo aqui aquest despaig, perque pregunta per mi lo confident del senyor Sanchez. Deu portar la solució de l' enigma.

4'25.—Efectivament es com presumia.

Obert lo magatzem ab les formalitats de la llei, s' ha seguit al fil que passava al damunt d' una estiva de blat, trobant qu' estava entortolligat al collar d' un gat enorme que mirava ab ulls esferehits als agents qu' han invadit el local. Agafat lo cós del delictu ha resultat que 'l gat ha estat reconegut per la seva mestressa, la carbonera del carrer, axis com també lo capdell de cordill que estava destinat á lligar los manats de teyes. Axis sembla qu' ho ha declarat. Crech que hi ha *gato encerrado*. A mi no me la fregirán com al públich. Vaig á descansar del trevall improbo que la meva missió m' ha imposat aquesta nit y després tornaré á posarme sobre la pista.—*Quiterio*.

NOTA.—Lo *llegidor de La Barretina*.—Gracies á Deu. Me creya que no tindria paciència per tirarme al cós aquest indigest article. ¡Santa Teresa gloriosa, qual novena practico, veig que m' ha alcançat ja aquella virtut tant necessaria sempre é imprescindible en lo dia d' avuy á tot espanyoll!

—Lo *pare de la criatura ó l' autor qu' es igual*.—¡Calma! Calma! benvolgut barretinayre.

Latas per l' istil cada dia te les empassas en alguns diaris que 't podriam citar ab totes les lletres, pro no te 'n adonas tant, perqué la pín-dula está daurada.

SENSE LLUCH.

MÁXIMAS

D' aquell amich desconfia
que t' aplaudeix nit y dia.

—
Es la millor amistat
la de aquell que 't diu vritat.

Es la mes gran hermosura
cor senzill y ánima pura.

Qui pretent fer lo impossible
pert lo temps y 's fa aborrible.

Lo blasfemo y 'l fanfarrón
fan fastich á tot lo mon.

La ditxa hon mes sol estar
es al voltant de la llar.

PEP DE CA'N PAGÈS.

Nafra del Parlamentarisme.

GATADA HISTÓRICA EN TRES ACTES

Argument.

ACTE PRIMER

La escena passa en la escala de la Presidencia del Consell de Ministres.

Succeheix que 'ls espanyols som tant parlamentaris que, fins quan les Corts están tanca-des, com ara ho son, se celebran sessions parlamentaries en la escala de la Presidencia del Consell de Ministres. En un graó ó en un replá de la escala hi ha lo govern representat per lo ministre de Gracia y Justicia, ó per lo de Marina, ó per lo de Foment, y aquesta vegada per lo mateix Excm. Sr. D. Antón Cánovas del Castillo, President y jefe del govern, en persona. Los diputats que ocupan los diferents esgrahons son los periodistes. Pero no periodistes de debó ni directores dels periódichs ó encarregats dels articles doctrinals, sinó lo que en lo caló del ofici se 'n diu avuy los *chicos de la prensa*; y efectivament son xavals que guanyan de set á vuyt ralets diaris y entran d'arrós en la plassa de toros, teatres y cafés cantants, La classe 's compon generalment d'estudiants carbassejats que no poden acabar la carrera.

La hora de les sessions es al sortir los ministres del Consell. L'ordre de les sessions es molt senzill; los *chicos de la prensa* preguntan á tort y á través sobre totes les qüestions polítiques, socials, econòmiques, sobre lo que s'ha parlat en lo Consell, lo que s'ha resolt, lo que se ha deixat per resoldre; si hi haurá crisis, si no n'hi haurá. Lo ministre interpelatat ha de respondre.

Aquesta vegada lo govern es representat, com hem dit, per D. Antón Cánovas. Los *chicos de la prensa* li dirigexen preguntes sobre lo general Blanco, sobre lo general Weyler; volen saber si han presentat la dimissió, si tractan de presentarla, si lo govern els la farà presentar, si nomenarà després al general Borrero, ó al general Polavieja, ó al general Primo de Rivera, ó si anirà á Cuba lo mateix ministre de la Guerra en persona.

La sessió es curta, però animada. Al fi, després d'unes paraules del Sr. Cánovas se senten ¡Bravos! forts picaments de mans.

CAU LO TELÓ.

ACTE SEGON

La escena passa en un carrer del Arrabal de Madrid; suposintse lo carrer de 'n Fernandina ó de 'n Cremat Xich, de Barcelona.

Un dels *chicos de la prensa*, lo senyoret Manolito Fanfarría, va corrent amunt y avall del carrer, á caball d'una escombra, empunyant un sabre de canya, y ab un barret de general fet de paper de diari. La gent que passa s'atura á mirarlo, se pensan que 'l senyoret Fanfarría s'ha trastocat. Al fi lo senyor Bernardo, lo betes y fils, l'hi pregunta:

—Y donchs, senyoret Manolito ¿que li passa?

—¿Qué 'm pasa? ¿Qué? ¿No ho sáben? Passa que m'han fet ministre de la Guerra.

—¡Pobre jove! diuen los presents, plens de llástima; re, está tocat del bolet.

—Si, senyors, si; insisteix dihent en Fanfarría. Lo senyor Cánovas ho ha dit. Escoltin be. Ha dit que d'aquí en endevant los generals per Cuba, per Filipines, etc., serian los que designés la opinió pública. Y com que la opinió pública som nosaltres, la prensa, donchs d'aquí en endevant serém nosaltres los que designarém

los generals; y com que lo designar generals es propi del ministre de la Guerra, luego lo ministre de la Guerra avuy, segons lo Sr. Cánovas, es la prensa, som nosaltres.

Y torna á cabalcar sobre la escombra cantant la Marxa Real.

CAU LO TELÓ

ACTE TERCER

La escena passa en lo despatx del President del Consell de Ministres.

Lo senyor Cánovas surt molt capficat. Ha rebut telegrames sobre Cuba, sobre Filipines, sobre Melilla, sobre el *Princesa de Asturias*, fins sobre 'ls encants de Barcelona; li diuen que 'ls industrials están á punt de tancar les botigues.

—¡Senyor! ¡Quin bullit! esclama posantse les mans al cap. Després agafa los diaris del día. A mida que va llegint los nervis se li excitan, tira los diaris de revés y diu molt cremat:

—Vamos, ¡n'hi ha per tirar lo barret al foch! Lo senyor Cánovas toca 'l timbre.

Un criat—¡Senyor!

—Diga al Secretari que entri desseguida.

Entra lo Secretari.

President—Ja veu lo que enrahonan aquests diaris; que jo vaig dir: «Los generales que tengan que ponerse al frente de nuestro ejército, los designará la opinión».

Secretari—¡Oh! la brometa que hi fan!

President—Pero si jo no he dit may semblant barbaritat.

—Donchs, miri, tots ho portan.

—¡Vaja! s'ha acabat; d'avuy en endevant fora periodistes que vinguin á preguntar res.

Secretari—Pero, Excelentísim Senyor, axó es molt delicat, es aquesta una resolució molt grave! Se tracta de la prensa.

President—¡Que prensa ni que rabes fregits! No vull que vinguin mes á ferme preguntes: s'acabó.

Secretari—Pénsisho be, se tracta de la prensa, de la llibertat de la imprenta, y per consegüent la llibertat de preguntar lo que li dongui á la prensa lo gust y la gana, está consignat en la Constitució. Axó seria un cop d'Estat.

President (mes calmat)—Está bé, que vinguin á preguntar, pero no á la escala; que vinguin aquí, al despaig, y res mes que la gent gran, los directores dels periódichs. No vull quitxalla.

Secretari—Axó ja es mes enrahonat.

Secretari (apart).—Y ¡si algú dels xavals s'empenya en venir, li dirém que agafi un tap de suro, que l'acosti al flam del llum, que 'l fumi, que s'enmascari una mica com qui portés bigoti y patilles, y axís semblant un home gran, ja podrà entrar.

Ab axó y ab altres coses que passen al senyor President se li posa un cap com un timbal y resol anarsen uns quants días á descansar á la històrica ciutat de Toledo.

CAU LO TELÓ

EPIGRAMA

Cert esquilat que mirava
Quan de missa jo sortia,
Molt burro, deya, seria
Si jo á missa també anava;
Mes jo, li vaig contestar:
Que á missa anant tant sovint
Ja may, que l'estés ohint
A cap burro solch trobar;
Lo que sí he pogut notar
Que de llarch solen passar.

UN ESTUDIANT.

A LA VORA DEL FOCH

Lo tren se para y una veu ronca y que no s'enten canta 'l nom de la estació.

—Epl! crida un passatjer treyent lo cap per la finestreta, ¿quin nom heu dit?

—Gratallops.

—Home, un altre dia canteu mes clar, que vos entendrem.

—Si; deuriau voler que per sis rals diaris hi posessin Gayarres en les estacions.

TRENCA-CLOSCAS

GEROGLIFICH

×
a b c d
l'
a b c d

ANGEL PRACTICH.

TARJETA

Ana Barlitre.

Formar ab aquestes lletres degudament combinades lo nom d'un Setmanari clá y catalá.

UN CUBANO.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 Un apellido.
1 8 8 1 2 6 1 Persona de verb.
3 1 3 7 8 7 Nom de home.
1 5 6 4 8 Nom de home.
3 1 2 1 Una dona.
3 4 8 Comestible.
8 1 Article.
4 Vocal.

A. A. SABMOC.

(Les solucions en lo número vinent.)

Solucions als Trenca-closques del número passat.

Xarada: Ca-mi-sa.

Logogrifo: CA L DO
S LA
B E FA
P A RE
CA R MI
R I FA
CR E DO
L I LA
V I LA
LLE N SOL
M V RE

Geroglífich: Per lletres l' abecedari.

M

G O S

Rombo: M O R E A

S E T

A

CORRESPONDENCIA

Doctó Picas: Se aprofitará quelcom.—Martinet de la Roca, C. de Pere Botero, Nicolás II, I. P. F., Un bigoti de pel ros, M. T., Groc-vvert P. F. fils. Lo que envían no va.—Joseph Puig y Esteve: Los seus escrits sempre nos han plagut y en les notes de la redacció figura V. com un dels bons amichs. Escrigui, y si ho fa de circumstancies procuri que arribi á temps que en lo que pugám s'el complaurá.—Rafelet Quirós: Procuri millorar la lletra.—Angelet Trabayre: Plegui 'l ram que no serveix per la feyna que fa.—Renoy: ¿SÍ? Donchs vegi, posis ulleres.—Cataplum: Bravo, bravo.—S. P. S.: Encare que pochs n'hi podém enviar uns quants de números extraordinaris.—R. L. S.: Moltes mercés.—Quico negre: Farumeja massa. Ep, no s'olvide de pendre sal de Madrid que li netejará la llengua.—Un panarra: anirá quan li toqui 'l torn, pero si tarda un xiquet tingui paciència puix ne te molts al seu devant.—Carquinyoli: Es tan desabrit que no se pas si farà fortuna.—Rateta: Pleguém que no fa pesa.—Joanet: Anirá, pero tingui paciència.—Cremat Xich: Fa temps que no reb contesta y s'enfada, Home de Deu, que poca corretja que te. Passi per la redacció que li farem examinar correspondencia y farà gasto de tila.—Un rotors: Anirá.—Quimera: Bon xicot, també anirá.—Artigasetes: No fa. Ey, que m'en descuydava, no s'olvidi de comprar una gramática.—Estrella solitaria: Uf quines coses s'escriuen, val més... que fangui certa gent.—Román: Anirá y gracies, M. S.: Gracies per les suscripcions que 'ns anuncia.

Queda molt pera contestar.